

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

Ευρωτουρκικές σχέσεις. Προώθηση Ελληνικών επιδιώξεων.

Σε συνέχεια της υπό τον ΥΠΕΞ κ. Παπανδρέου και ΑΝΥΠΕΞ κ. Ροκόφυλλου συσκέψεως που πραγματοποιήθηκε με αντικείμενο τις ευρωτουρκικές σχέσεις, συγκλήθηκε σήμερα σύσκεψη υπό τον Γενικό Γραμματέα Πρέσβυ κ. Αιλιανό, στην οποία συμμετείχαν ο Α' Γενικός Διευθυντής κ. Σκοπελίτης, ο διευθυντής του γραφείου του ΑΝΥΠΕΞ Πρέσβυς κ. Αγαθοκλής, ο Διευθυντής της Γ1 Δ/σεως Πρέσβυς κ. Κριεκούκης, ο καθηγητής κ. Ιωακείμης, ο ειδικός σύμβουλος του ΥΠΕΞ κ. Κοτζιάς και ο εμπειρογνώμων κ. Μπενιάδης.

Από την συζήτηση η οποία είχε ως κύριο αντικείμενο την εξέταση των στόχων της πολιτικής μας έναντι της Τουρκίας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο και την ακολουθητέα εκ μέρους μας στρατηγική για την επίτευξή τους, συγκρατούνται κυρίως τα εξής :

1. Υφίσταται απόλυτη ανάγκη για την έγκαιρη αξιολόγηση των θέσεων των εταίρων μας, ως προς το πώς αντιλαμβάνονται την έννοια του όρου "υποψήφιος" σε σχέση με τη Τουρκία και για την αποσαφήνιση των απόψεών τους έναντι της ιδέας του "road map" (π.χ. αποδοχή ή μη της ιδέας επί της αρχής, κατάρτιση πριν ή μετά το Ελσίνκι, ακριβές περιεχόμενο).

Επισημάνθηκε στο σημείο αυτό, ότι οι εταίροι μας μπορεί να κατανεμηθούν σε τρεις κατηγορίες : α) εκείνους που φαίνεται να διάκινται κατ'αρχήν ευνοϊκά προς τις θέσεις μας (Σουηδία, Δανία, Λουξεμβούργο), β) τους ουδέτερους (Πορτογαλία, Αυστρία, Ιρλανδία με διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς την τρίτη) και γ) εκείνους δηλ. τους υπόλοιπους επτά, που αντιμετωπίζουν περιοριστικά την προώθηση των θέσεών μας.

Εκρίθη απαραίτητο όπως, εντός της τρεχούσης εβδομάδος, πραγματοποιηθεί διερευνητική επίσκεψη υπηρεσιακών παραγόντων του ΥΠΕΞ στη Στοκχόλμη και την Κοπεγχάγη, ώστε να προετοιμασθεί κατάλληλα σχετική συνάντηση σε υπουργικό επίπεδο με τη Σουηδία, Δανία και Λουξεμβούργο, στο περιθώριο του ΣΓΥ της προσεχούς Δευτέρας (Λουξεμβούργο, 11/10/99).

Μεταξύ Σ.Γ.Υ. Λουξεμβούργου (11/10/99) και του επομένου των Βρυξελλών (15-16/11/99), θα πρέπει να πραγματοποιηθούν επαφές τόσο υπηρεσιακές όσο και σε υπουργικό επίπεδο στις επτά πρωτεύουσες των εταίρων μας που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες. Οι συναντήσεις με τους τρεις "ουδέτερους" (Πορτογαλία, Αυστρία και Ιρλανδία), θα πραγματοποιηθούν στο περιθώριο του Σ.Γ.Υ. του Νοεμβρίου (15-16/11/99).

Οι επαφές αυτές θα πρέπει να συνεχισθούν και στο προ της διεξαγωγής του "Ευρ. Συμβουλίου" του Ελσίνκι, διάστημα.

Επί του σημείου αυτού, επαναλήφθηκε, η ιδέα όπως βασικά στοιχεία των θέσεών μας ενταχθούν στο κείμενο Εκθέσεως Προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία, το οποίο

προετοιμάζεται ευθύνη του αρμοδίου επιτρόπου κ.Verheugen και θα δημοσιευθεί περί τις αρχές της επομένης εβδομάδος. Σκόπιμο θα ήταν να βολιδοσκοπηθεί προς την κατεύθυνση αυτή ο Καγκελλάριος Schroeder κατά την σημερινή του επίσκεψη στην Αθήνα. Είναι ευνόητο ότι σε περίπτωση κατά την οποία η Έκθεση της Ε.Επιτροπής είναι θετική για τις απόψεις μας θα επιδιωχθεί μνεία της στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι.

2. Επηκολούθησε συζήτηση ως προς την εκ μέρους μας χάραξη πορείας επιτεύξεως των στόχων μας.

α) Υπεγράμμισθη ότι βασικός στόχος της στρατηγικής μας θα είναι όπως η Τουρκία ανακηρυχθεί "υποψήφια" χώρα υπό τους αυτούς όρους που προβλέπονται και για τις άλλες υποψήφιες χώρες (πλήρης υποψηφιότητα, συνεπαγόμενη αυστηρές και σαφείς υποχρεώσεις, συνδεδεμένες με screening και monitoring). Η υποψηφιότητα αυτή πρέπει να συνδυασθεί και με τη κατάρτιση "road map", το οποίο οφείλει να ακολουθήσει η Τουρκία. Η κατάρτιση του εν λόγω "χάρτη πορείας" μπορεί να γίνει πριν ή και μετά το Ελσίνκι. Δεν έχουμε λόγους να αντιταχθούμε στο ενδεχόμενο της κατάρτισης "road map" μετά το Ελσίνκι, στη περίπτωση που θα υπάρξει συγκεκριμένη παράγραφος στα Συμπεράσματα του "Ευρ.Συμβουλίου" που θα καθορίζει το πλαίσιο του εν λόγω "οδικού χάρτη" και η οποία θα κατοχυρώνει τις θέσεις μας.

Ως προς τη Κύπρο, θα πρέπει να υπάρξει Δήλωση του Συμβουλίου η οποία θα εξασφαλίζει το απρόσκοπτο των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων, την ανάγκη μη παρεμπόδισης της σχετικής διαδικασίας εκ μέρους της Τουρκίας και η οποία θα κατοχυρώνει ρητά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., ανεξαρτήτως της επίλυσης του πολιτικού της προβλήματος. Το περιεχόμενο της Δήλωσης αυτής μπορεί να μετριασθεί υπό το φως ουσιαστικής προόδου κατά τη διεξαγωγή των διακοινοτικών συνομιλιών υπό την αιγίδα του Γ.Γραμματέα του ΟΗΕ.

Εκτίμησή μας είναι ότι η ρητή κατοχύρωση της εντάξεως της Κύπρου, ανεξαρτήτως της επίλυσης του πολιτικού της προβλήματος, δεν συγκεντρώνει την αποδοχή των περισσοτέρων εταίρων.

β) Σε περίπτωση επικράτησης της ιδέας της "sui generis" υποψηφιότητας της Τουρκίας, δηλαδή της υποψηφιότητας που θα συνεπάγεται απλώς ροή προενταξιακής βοήθειας και à la carte σύνδεσης της Τουρκίας με τους τρεις πυλώνες της Ε.Ε., σύμφωνα με τα συμφέροντα ωρισμένων, υφίσταται πλέον επιτακτική ανάγκη κατοχυρώσεως των συμφερόντων μας μέσω και εκ μέρους της Ε.Ε. (σεβασμός συνόρων, δικαιοδοσία ΔΔΧ., άρση casus belli, Κυπριακό). Η κατοχύρωση αυτή πρέπει να αντικατοπτρίζεται και στα συμπεράσματα του "Ευρ.Συμβουλίου" του Ελσίνκι και να συνδέεται με την ενταξιακή προοπτική της Τουρκίας..

Αν και το δεύτερο αυτό σενάριο δεν ευδοκιμήσει, οδηγούμεθα σε σύγκρουση με τους εταίρους μας στο Ελσίνκι, οπότε θα πρέπει να επικεντρωθούμε στην εξεύρεση συμμάχων προβολής ενός ενδεχομένου veto.

Είναι σαφές, υπό το φως των ανωτέρω, ότι κατά τις επαφές μας θα πρέπει να υπογραμμίσουμε προς τους εταίρους μας ότι η εκ μέρους μας υποστήριξη της υποψηφιότητας της Τουρκίας δεν είναι δεδομένη, εφόσον δεν συνδέεται με συγκεκριμένα ανταλλάγματα.

Λίαντη Γ. Βασιλείου.

Κ.Σ. Να επιμελούμε στις δέξεις μας έναντι των εταίρων. Προς πρωτοπόρους.
Να στομάσουμε τις τεχνικές μας δέξεις. Δείχνουμε χαρτί, εμείς μόνο πριν
το τέλος. Προφορικά εις όροι μας ^{Κυπριακό} + ^{Ευρωπαϊκό}

- Πιο το ανάστημα ή υψόμετρο, ας την Τυρηνία.
- Το scoring ^{με κριτήριο} με κριτήριο / ή readmap. με όμοια ή είναι τα υψόμετρα μας ^{δίσταρα.}
- Η απόδοξη του readmap αντί με Τυρηνία.
- Κυπριακό.